

УДК 631.359.1: 89

**ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ВАНТАЖНОГО
АВТОМОБІЛЯ НА ТРАНСПОРТНИХ РОБОТАХ ЗА РАХУНОК
УДОСКОНАЛЕННЯ КОРОБКИ ПЕРЕДАЧ**

Гайдидей В.В., магістрант, Антощенко В.М., к.т.н., проф.

*(Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка)*

Вирощування та збирання різних сільськогосподарських культур пов'язано із виконанням великого об'єму навантажувально-розвантажувальних та транспортних робіт. На кожен гектар більшості сільськогосподарських культур необхідно навантажити та перевезти на поле до 30...50 т органічних добрив, 0,15...0,25 т насіння, 0,15...0,8 т мінеральних добрив, 2...6 т технічних вантажів (палива, мастила, машини тощо), а з поля треба вивезти весь врожай як основної так і додаткової (побічної) продукції. На виконання цих робіт припадає 40...60 % затрат енергії, 35...40 % вартості механізованих робіт, до 35 % затрат робочого часу. В міру підвищення інтенсивності виробництва маса транспортованих вантажів у розрахунку на 1 га збільшується [1]. Слід враховувати, що основна маса перевезень здійснюється по ґрунтових дорогах чи полях, поверхня яких часто зрихлена, а в зимовий період по сніговому настилу. Немаловажним фактором є і те, що робота транспортних та навантажувально-розвантажувальних засобів повинна узгоджуватись із роботою технологічних засобів – посівних та збиральних агрегатів. Перебої у транспортному процесі зменшують продуктивність агрегатів, які виконують посів, внесення добрив чи збирання. Особливе велике значення має робота транспортних засобів під час збирання сільськогосподарських культур. При цьому, недостатня чи неорганізована робота транспорту призводить до псування урожаю, погіршення його властивостей та значних втрат. Без достатньої кількості і чіткої організації роботи транспортних засобів взагалі неможливо використовувати потокові методи виконання транспортних робіт [2]. Однією із основних складових частин трансмісії автомобіля, які в значній мірі визначають його динамічні властивості, є коробка передач. Коробка складається з основної п'ятиступінчатої коробки і переднього двоступінчатого дільника. Дільник має вищу та пряму передачі і в сукупності із п'ятиступінчастою коробкою дозволяє отримати десять передач переднього ходу і дві заднього [3].

Список літератури

1. Довідник з експлуатації машинно-тракторного парку / Ільченко В. Ю., Карасьов П. І., Лімонт А. С., Макаров О. В. і ін. – К.: Урожай, 1987. – 367 с.
2. Ільченко В.Ю. Експлуатація машинно-тракторного парку в аграрному виробництві. – К.: Урожай, 1993. – 288 с.
3. Трактори та автомобілі. Ч.3. Шасі: Навч. посібник / А.Т. Лебедев, В.М. Антощенко, М. Ф. Бойко та ін.; За ред. проф. А.Т. Лебедева. - К.: Вища освіта, 2004. - 336 с.:іл..